

SLOVENSKI NAROD.

Izbaja vsak dan sveder, izmisi nedelje in praznike, ter velja po pošti prejeman za avstro-ugarske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četr leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četr leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec po 30 kr. za četr leta. — Za tuge dežele toliko več, kolikor poštnina znaša.

Za oznanila plačuje se od četristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.
Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnštvo je v Gospodskih ulicah št. 12.

Upravnštvo naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Še jedenkrat ljudska štetev.

II.

Z zadoščenjem opazujemo, da se povsod po slovenskih pokrajinah kaže živo zanimanje za bodočo ljudsko štetev, a storiti se bode moralo še veliko več, nego se je storilo dozdaj, ako hočemo, da bode uspeh popolnoma ugoden, da se bode pokazal napredek v slovenski zavednosti, kajti tudi pritisek od nasprotne strani bode gotovo huji, nego je bil pred 10 leti. Če se oziramo na čudno ravnanje nekaterih javnih organov, ne moremo zatreći bojazni, da toliko potrebne objektivnosti ne bode pri tem tako važnem štetji, da je treba torej nam samim skrbeti za to, da se vsaj omejijo krivice, katere bi se nam utegnile goditi.

Ker je že stvar tako zasukana, da se je ljudska štetev, ki bi v prvi vrsti morala služiti samo za statistične in znanstvene namere, kateri s politiko nemajo ničesar opraviti, postavila na politično polje baš zarad lokavo nastavljen pasti, ki se zove „umgangssprache“, treba je gledati na to, da nam nasprotniki ujemajo v to past, kar namaj mogoče nezavednih ali malomarnih našincev. V to svrho je treba skrbeti, da spoznanje važnosti te štetve in nasledkov, ki bi utegnili nastati iz nje nepovoljnega izida, prodre v vse slojeve naroda našega, treba je, da zadnje dni vsi zavedni domoljubi posebno na krajih, kjer vedo, da je nevarnost, store svojo narodno dolžnost, ter s podvojeno silo nepretrgano in požrtvalno delajo kratke dneve, kar jih še preostaje do ljudske štetve.

Baš sedaj pred Božičnimi prazniki je najlepša prilika, da se domoljubi v posameznih krajih dogovore o načinu, kako poučiti ljudstvo. Jedno ali drugo mnogih društev priredilo bode te dni kako zabavo ali kak shod, ali občni zbor, to je narbolj ugodna prilika, da kak domoljub govori zbranemu občinstvu o važnosti ljudske štetve, da razširi v navzočih natančno zavest, kako važna je ta stvar, ter jim polaga na srce, da v krogu prijateljev in znancev razširjajo zanimanje. Tacim shodom ni po-

treba nikakoršnih priprav, dovolj je, da jeden domoljub prevzame to stvar in v lahko umevnem jeziku pouči navzoče o glavnih stvareh tikajočih se ljudske štetve.

Po večjih mestih vršila se bode štetev po naznanih listkih, katere bode izpolniti vsem onim, ki imajo stanovanja v najemu, to je hišnim očetom in sicer tako kakor bode stanje dne 31. decembra. Izpolnjevanje raznih rubrik je povsem lahko in je za nas posebne važnosti samo ona glede občevalnega jezika, kajti tu tiči nevarnost. Vsak Slovenc mora zapisati izključno slovenski jezik, kot občevalni, naj si zna tudi še kak drug jezik še tako dobro. Za take osebe pa, ki ne mogo govoriti, zapisati sme družine načlnik isti jezik, ki bi ga govorili. Nemi in otroci, ki še ne govere n. pr. nemajo nikakega „občevalnega jezika“, a vender jih je treba nekam uvrstiti. Tudi v tem vidi se pomajkljivost postavne določbe, po katerej ni nikakor mogoče določiti natančno število posamičnih narodnosti.

Po deželi pa bodo zvrševali štetev posebni komisarji, katere imenujejo občine. Postavne določbe govore natanko o potrebnih lastnostih tach komisarjev. Baš od njih nepristranski je mnogo odvisno, kajti oni bodo izpolnjevali in popisali popisne pole. Tu naj torej naši ljudje povsod strogo gledajo na to, da se bodo pole zares tako pisale, kakor bodo oni zahtevali, in naj se ne dado na noben način premotiti, ter naj od ločno zahtevajo, da se jedino le slovenski jezik zapiše kot njih občevalni jezik. To je točka, okoli katere se sučajo vse zle nakane onih, ki so hoteli pomnožiti v prvi vrsti število Nemcev in Italijanov na tej strani in Madjarov na onej strani Litve. Vse druge postavne določbe izvrševali se bodo tako, kakor to zahteva postava in ni potreba, da obširnejše govorimo na tem mestu o njih. Občinski predstojniki imajo dolžnost natančno naznaniti, kje bode štetev in kedaj, da družinski gospodarji ostanejo doma, kjer se bode štetev vršila od hiše do hiše, ali pa da pridejo v dolochenem času z vsemi potrebnimi listi in dokumenti

v občinsko pisarno, ali v drugo za to od očeno hišo, Za izvršenje štetve je dovoljen rok do konca meseca januarja, a razume se, da se bode povsod zapisalo samo to, kar je bilo dne 31. decembra l. l., za kar bodo že skrbeli komisarji sami, ki bodo družinske gospodarje izpraševali. Posebno naj se pazi povsod na to, da se bode vršilo vse v dobrem redu. Kjer bodo komisarji nepristranski, ne bode nikakih težav, pač pa tam, kjer bode morda vmes posegla politična strast. Tu naj domoljubi opazujejo vse nerdenosti, ki bi se utegnile goditi, ter jih zabeležijo in naznanno.

Če bodemo vši storili svojo dolžnost, nadejati se je, da se število naše vender vaj približno tako pokaže svetu, kakor je, ter da hudobne namere nasprotnikov ne bodo zmagale. A delati bode treba neumorno posebno zadnje dni in paziti, da nam vrag ne naseje lulične mej narodno našo pšenico. V to ime pomozi Bog in delo naše!

Slovenska pravna akademija.

(Govor dra. J. Kavčiča na shodu društva „Pravnika“ dne 10. decembra 1890.)

V zadnji sesiji deželnega zборa krajskega je poslanec Luka Svetec sprožil uprašanje ob ustanovitvi slovenske pravne akademije in višjega deželnega sodišča za slovenske pokrajine v Ljubljani.

Važnost tega uprašanja za Slovence v obči in za slovenski pravni stan posebe je tolikšna, da je pač naravno in umevno, ako se ž njim bavimo tudi v našem društvu. Dasiravno ni pričakovati, da bi se nam ta želja že v bližnjem bodočnosti izpolnila, vendar ni dvomiti, da je opravičena, in upanja ni izgubiti, da se nam kedaj uresniči. Poslanec Svetec je podpiral svoj predlog večinoma s političnimi razlogi in gotovo bodo, ako se Slovencem kedaj izpolni njih želja, to uprašanje odločevali tudi politični oziri. A jaz puščam politično stran uprašanja vnenmar in ako si usojam v našem društvu o njem izpregoroviti, bode naj moj razgovor le bolj akademičnega pomena; ozirati se hočem tudi samo na

LISTEK.

Nedeljsko pismo.

Vsako pravilo ima svojo izjemo. O tem sem se jaz preveril, čitajoč v nemškem in slovenskem dnevniku Ljubljanskem črno na belem, da okoli Pragarskega, na južnem Štajerskem, razsajajo hkratu trije medvedje. Doslej sem bil zaverovan v staro bajko, da se medveda po zimi poloti nepremagljivo spanje, da zlezeta v svoj brlog in ondu dosledno liže svoje lape in stoprov o Svečnici ves zaspan pomoli svoj gobec iz brloga in previdno voha „ali bi, ali nebi“. Ako mu vreme ne ugaja, pomakne se zopet nazaj in spava spanje pravičnega in poštenega medveda, dokler ga ne izvabijo topli pomladanski žarki.

Letos menda tudi medvedom prijajo izjeme, vsaj ako je verovati rečenima listoma. Ta dva sta korenito poučena. Ne samo, da sta naštela tri medvede, pripovedujeta tudi prav ozbiljno, da so ti medvedje prišli od Sv. Henrika (Pohorci bi rekli od Sv. Arijha) naravnost na Pragarsko. Kdor čita to vest, mislit bi, da na Pohorji za vsako smerekovo in hokjo preži že par medvedov in da je okoli Pragarskega isto tako, kakor v medvedjem zverinjaku.

A nič tega! Pohorje je tako prijetno in ne-

dolžno gorovje, da na njem ni niti sledu o medvedu, še kmetov se nihče ne piše za medveda. Pragarsko pa je skrajno dolgočasen kraj. Voda slaba, krčme pa drage in deloma razupite, da bode najdrznejši medved napravil velik ovinek, predno bi se napotil na to stran in si globoko oddahnil, ko bode imel Pragarske restavracije za seboj.

Cudno se mi je zdelo, da sem nakrat čital o treh medvedih. A skoro sem si raztolmačil stvar. Jednemu medvedu samemu bi se preveč zdehalo po svežem planinskem vzduhu, zato treba tovaršije, kajti „omne trinum perfectum“. Poročali so že, da je jednemu medvedu upihnil neki grof luč kosmatega njegovega življenja, predno kdo še ostala dva vzame na muho, bodi mi dovoljeno v tej zadevi še par besed.

Na Pohorji usmrtili so zadnja dva medveda pred dobrimi petdesetimi leti. Jednega ustrelil je grofa Attemsa lovec, Offenbacher, druga pa sta „fentala“ brata Caplja iz Planine, iz občine skoro na vrhu Pohorja ležeče. To pa je bilo tako:

Jeden Capljev zapazil je bil, da po noči hodi nepovabljen gost nad njegov krompir. To ga je silno razburilo, ker je kaj tacega ondu nenavadno in je ves imetek, vsaj ta krompir, bil tudi brez ključa varen. Sklene torej, da bode ponočnega lopova pričakal. Ker so Caplji vsi orjaške postave, nad šest čevljev visoki in razmerno krepki, oborožil se je z

debelim kolom in postavil v zasedo. Ni dolgo čakal, že je zaslišal krepke korake in približala se mu je črna podoba. „Ali te imam!“ zakričal je Caplj in je udrihati s kolom po črnem neznanci. Ta pa s tem pozdravom ni bil zadovoljen. Zakadil se je v Caplja, spoprijela sta se in začela kotati vzdolu. V jeklenem objemu ponocnega gosta je Caplj kmalu spoznal, s kom se mu je boriti in začel je kričati na pomoč. Pritekel je na pomoč brat, oborožen z dolgim nožem. A v nočni tmni v gozdu ni dobro razločeval, marveč sunil, kakor se mu je najbolje zdele. Zadel je dobro, predobro. Prebodel je bratu roko, a tudi medveda tako dobro zadel, da je bil brat rešen. Poslednji je dolgo nosil obvezano roko, pozneje pa jo često kazal, češ, to je spomin na medveda. To je bil na Pohorji zadnji medved.

Da se navzlic temu dandanes še koma nateve debel medved, to ni nič čudnega. „Mundus vult decipi, ergo decipiatur!“ Čudno pa je, da je ta manja zašla že mej naše kmetsko prebivalstvo, od katerega bi človek kaj tacega ne pričakoval. „Hört zu, ich berichte — Die Wundergeschichte!“

V neko prodajalnico Ljubljansko prišla sta pred malo dnevi kmet in kmetica. Oba bila sta lepo oblečena, videlo se jima je, da sta imovita. Izbrala sta si jako mnogo in finega blaga. Ko se jima nopravi račun, odpne kmet svoj telovuik in izvleče debelo listnico, hoteč plačati. „Ali za hlapce ne boš

oni del uprašanja, ki zadeva ustanovitev slovenske pravne akademije ali pravne fakultete v Ljubljani ter razvijati svoje sicer nikakor mero- davne nazore o tem, kako je moči to željo Slovencev dejanski izvesti in uresničiti.

Želja ta ni čisto nova in mnogokrat poprej se je že izražala ter pri raznih prilikah čulo se je zahtevanje, da naj se ustanovi v Ljubljani — v središči slovenskih pokrajin — slovensko vseučilišče. A kolikorkrat se je uzdignil ta glas, kolikorkrat smo s politično protivne strani čuli odmev, da smo Slovenci duševno in gmotno preverni za ustanovitev in vzdržanje domačega vseučilišča, da nimamo niti sposobnih učnih močij, niti zadostnega števila onih, katere bi bilo poučevati; trdilo se je, da nam ne manka samo vseh, za tako učilišče potrebnih sredstev, nega da tudi jezik slovenski ni toliko razvit, da bi bil sposoben za znanstvena predavanja. Kar se tiče jezika, sem jaz pač tega skromnega mnenja in prepričanja, da mu dandanes sposobnosti za znanstveno predavanja po pravici ni moči odrekati; jezik sam po sebi je sposoben za to, in kdor mu sposobnost odreka, ga ne pozna. Težave izvirajo le odtod, da nam je mišljenje in razgovarjanje o rečeh strokovnega znanstva v slovenščini odtujeno, ker se nismo na podlogi domače besede znanstveno izobraževali. Kar je torej v tem pogledu težav in zaprek, ne tiče v jeziku samem, nego one so le subjektivne narave in dajo se s trudem in ustrajnostjo premagati; s takimi težavami so se borili tudi drugi narodi, kajti pri četji se je moralo tudi drugod jedenkrat in vsak začetek je težak. Tako pa ni z drugimi razlogi, ki so se navajali in se še vedno navajajo proti slovenskemu vseučilišču. Tu bodimo — sami sebi na korist — odkritosrčni in recimo, da naše moči v resnici niso še tolike, da bi mogli — vsaj sedaj — uzdržavati svoje vseučilišče sploh, sosebno pa ne na oni znanstveni stopinji, ki jo zahteva sedanji čas in na kateri stoje vseučilišča drugih narodov. Te naše ubožnosti in nezmožnosti priznati naj nas ne bode sram; saj tudi Hrvatje, ki so vendar večji narod in v veliko ugodnejših razmerah, niso sedaj še dosegli, da bi si ustanovili v Zagrebu popolno vseučilišče; medicinske fakultete še nimajo. Ako se ne motim, tudi Lvovsko vseučilišče ni popolno, ker tudi nima medicinske fakultete. Če torej Poljaki in Hrvatje ne mogo ustanoviti si ter uzdržavati popolnega vseučilišča, toliko manj je moči na to misliti za nas Slovence. Takih močij res še nimamo; pre malo števila nas je in akoravno je priznana resnica, da se je uprav iz slovenskega naroda rodilo dokaj mož in učenjakov, ki so bili in so še dika prvim vse učiliščem v Avstriji, vendar ne moremo trditi, da bi mogli že sedaj dostojno izpolniti vse stolice popolnega slovenskega vseučilišča. Toliko duševnega kapitala še nimamo; kajti na one moči iz naroda, ki stoje na vrbunci znanstvene omike, ki pa delujejo na drugih vseučiliščih, nam se ni zanašati; večina njih se je nam toliko odtujila, da niso smožni slovenščine v tej meri, kolikor je zahteva znanstveno predavanje v našem jeziku; tudi ni pri-

nič kupil? opomni ga ženica. „Saj res, skoro bi bil pozabil!“ odvrne kmet. „Torej pokažite le kaj pripravnega!“

Trgovski pomočniki začeli so mu razkazovati razno blago. Mej tem pa reče žena: „Le izberi, jaz pa nesem v krčmo na voz in pride nazaj!“ ter z zvežnjem odide. Kmet izbira in izbira, naposled pa kupi za hlapca precej blaga. Ko je bilo vse vkupe, čaka nekaj časa, potem pa reče ves nevoljen: „Tega pa že ne, da bi jaz blago za b... o nosil!“ Pri teh besedah potegne debelo listnico iz žepa in jo položi na blago, kupljeno za hlapce, ter odhiti za ženo.

Ni treba praviti, da nobenega ni bilo več nazaj. Nekaj časa so čakali, potem odprli listnico, a v njej ni bilo niti jednega bankovca, ampak sam star papir, brez vsake vrednosti. Žal, da sleparjema še do danes neso na sledu!

Jednak „medved“ bila je menda tudi vest v tukajnjem slovenskem dnevniku, da so pri Ptuji v gozdu „Češpljevc“, v posekani stari bukvi našli lončeno posodo, v njej pa nekaj nad 86.000 turških cekinov. Mislišti ni, da bi se sploh kateri gozd „Češpljevec“ imenoval, — uredništvo je tudi previdno uporabilo svoj „?“ — še manje pa, da bi v lončeni posodi bilo toliko zlatega denarja, zatorej bi bilo hvaležno dognati, kdo take medvede prodaja za časnikarske race.

čakovati, da bi učenjaki, ki že slově po svetu, popustili stara in sloveča vseučilišča ter zasedli stolico na vseučilišči, katero je ustanovljeno na novo. Večino potrebnih močij za vseučilišče morali bi torej drugod iskati; poseči bi bilo najprvo mej one može in zastopnike posameznih znanstvenih disciplin, ki delujejo v praksi; dobil bi se za jedno ali drugo stroko — tega ne dvomim — marsikak strokovnjak, ki bi razen prvega pogoja — teoretično-znanstvene izobraženosti nad navadno vsakdanjo mero — imel tudi drugih za akademiški poklic potrebnih svojstev, to so: korenito znanje slovenščine, dar govorništva, veselje do poklica itd. A da bilo moči tem potem dobiti toliko sposobnih močij, kolikor jih je treba v popolno vseučilišče, to je vendar jako dvomiti. Pomislišti je, da so sedanja vseučilišča po zahtevah akademiškega učnega načrta za vse fakultete osnovana na tako obširni podlogi s tolikimi samostojnimi disciplinami, da je treba za jedno samo fakulteto toliko učnih močij, kolikor bi jih morebiti s trudem spravili mi ukupe za celo vseučilišče. Da bi tako izbirajoč bilo ravnati previdno, je naravno. Od izbranih učnih močij zavisna bi bila v prvi vrsti vsa bodočnost novega vseučilišča; znanstvena veljava njegova opirala bi se najprej na ime in zaanstveno vrednost njegovih učnih močij in očividno je, da bi bila naloga profesorjev v tem pogledu silno važna in težavna, a uprav zaradi tega treba bi bilo izbirati le najizvrstnejših mož.

(Dalje prih.)

Iz državnega zbora.

V četrtek došli so zboru načrt zakona o sporazumlenju z Bukovino glede uredbe razmer države, do zemljišča odveznega zaklada, načrt zakona, da država prevzame obrat Albrehtove železnice ali pa to železnico odkupi in pa pogodba z Bavarsko, da se občina Mitterberg na Predarlskem pridruži k sistemu obdačenja piva in octa, veljavnom na Bavarskem.

Poljedelski minister odgovoril je na interpelacijo glede uravnave Litave, da je to stvar dežele. Uravnava se pa prej začeti ne more, da se zgrade hudourniki. Za zagradjenje hudournikov pa prevzame polovico stroškov melijoracijski zaklad.

Na interpelacijo dr. Hocka je pa odgovoril minister, da je slovensko politično društvo koroško brzjavno prosilo, da se pošlje kmetski učitelj, ki bode slovenskim kmetom predaval. On je takoj naročil deželnemu predsedniku kranjskemu, da odpošlje gospoda Gustava Pirca na omenjenega društva shod. Vlada ima pravico kmetske učitelje, ki so nastavljeni z državno podporo, pošiljati tudi čez meje dotičnega upravnega okoliša.

Brez debate se je vprijel zakon, s katerim se Koroški podaljša obrok za plačilo brezobrestnega posojila, katero se jej je bilo dovolilo 1882. leta, ko so povodni bile napravile toliko škode.

Potem je prišla na vrsto predloga, da se industrijskim podjetjem v Trstu in okolici začasno dovoli oproščenje davkov in pristojbin.

Proti predlogu oglasil se je poslanec Kronawetter. On ni proti oproščenju davkov in pristojbin, temveč se mu zdi, da predloga daje vladu pre velike pravice. Skušnje nas uče, da se je mej raznimi uradniki v Avstriji ugnezdzila sistema paš. Vsakdo hoče s surovostjo, ostrostjo in s silo vse doseči, kar bi se dalo lahko doseči s koncilijskim postopanjem, kakeršno je primerno v ustavni državi. Menda bočejo slabši talenti s surovostjo nadomestiti ker jim nedostaje državniških zmožnosti. Politični uradnik mora znati svoj namen doseči z zmernostjo, ne pa z brezozirnim izkorisčenjem svoje oblasti. Državljan je z državnimi organi jednakopraven faktor, ne pa njih sluga. Ta zakon daje preveč oblasti uradnikom. Sami bodo odločevali, komu naj se oproščenje davka ali pristojbin dovoli ali ne. Če se bode kakemu uradniku zameril, pa se ti ne bode taka ugodnost dovolila. Tudi za politični agitacije se bodo dal zakon zlorabit. V zakonu se mora natančno našteti in povedati, kdaj se ima oproščenje dovoliti, kakor se je v podobnem ogerskem zakonu iz 1881. leta.

Tržaška poslanca Burgstaller in Stalitz sta zakon priporočala, da Reka ne bode na boljem nego Trst. Vladni zastopnik je pa skušal prepričati Kronawetterja, da se slučaji, v katerem naj se dovoli oproščenje davka ali pristojbin, ne dadó lahko našteti v zakonu. Na Ogerskem se je tudi lani izdal zakon, ki daje vladnim organom precejšnjo svobodo.

Zakon se je vprijel v drugem in tretjem branji.

Brez debate se je potem vprijel načrt zakona, da država prevzame tirove v Tržaškem pričasti, potem so se potrdile trgovska in brodarska pogodba z Egiptom, predloga o uravnavi trgovskih razmer s Turčijo in Bolgarijo in pa predloga, ki je še le ta dan zbornici se predložila, a se jej je priznala nujnost, da se predrska občina Mitterberg pridruži bavarski sistemi glede obdačevanja piva in octa. O poslednjih treb predlogah poročal je baron Schwiegel.

Pri predlogi, s katero se dovoljuje Karlovim Varom pol milijona brezobrestnega posojila, opomnila sta češka poslanca Stejskal in Blažek, da ta predloga kaže, kako se prezira opozicijo. Jedva tri tedne je, da je bila povodenj v Karlovinih Varib, in že danes sklepa se o brezobrestnem posojilu, ki se povrne v desetih letih. To posojilo je pravo božično darilo. Temu mestu bi bilo pomagano tudi z obrestnim posojilom. Oba sta pa zatrjevala, da boda glasovala za predlogo, ker se nadejata, da boda vlada pokazala jednako naklonjenost tudi drugim občinam, katerim je povodenj napravila škoda, pred vsem Pragi, ker je država nekoliko kriva, da se je Karlov most podrl. Z vajami pionerjev in zradi zacarovanja ovirala je odploviljenje lesa, ki se je potem nabral za mostom.

Ko je poslanec Russ zagovarjal predlogo, se je vprijela in tudi resolucija, da se vlada pozivlje, da dovoli primerne podpore drugim krajem, kateri so zadele elementarne nezzode.

Koncem seje se je še nekoliko premenil zakon zastran zgradbe novega poslopja za državni gimnaziji v Gradcu.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani, 20. decembra.

Državni zbor

imel je predvčeraj zadnjo sejo pred Božičem, potem pa odšel na počitnice. Gospodska zbornica ima še danes sejo. Na dnevnem redu so razne predloge in načrti zakonov, katere je zbornica poslancev rešila v zadnjih sejah.

Češki deželni zbor

snide se po 3. dnevu januvarja. Vlada bode bajé v tem zasedanji odgovorila na interpelacijo glede češkega notranjega jezika. Bodi odgovor kakeršen koli, sedanjega položaja ne bode spremenili. Mladočehi ne bodo glasovali za spravo, če se tudi dovoli češki notranji jezik. Po njih mnenju bi to ne bila nikakeršna koncesija češkemu narodu, temveč le izvršitev sedaj veljavnih zakonov. Sicer pa Mladočehi ne zahtevajo le, da se v čeških okrajih uvede češki notranji jezik, temveč naj se češke uloge po vsem Češkem rešujejo tudi v notranjem delokrogu le v češčini.

Češki realisti.

Zadnji čas se mnogo govorji o češki stranki realistov, ko se omenjajo njena pogajanja z Mladočehi. Pri tej priliki je priobčil sodelovec „Bohemie“ pogovor z vodjo realistov prof. Masarykom o tistem času, ko se je ta stranka še le začenjala. Masaryk se je izjavil, da se njegova stranka hoče postaviti popolnoma na stališče pokojnega Palackega. Gledé sprave z Nemci se je izjavil, da hočejo vse storiti, da bodo mogli vzajemno delovati z Nemci v Češki, Moravski in Sleziji. Glede simpatij za Rusijo je rekel, da se rusofilske tendencije na Češkem precenjujejo. Čehi ne poznajo Rusov, Rusi pa Čehov ne, torej tudi posebne simpatije mej njimi nesmo mogoče. Sporazumlenje z Rusijo bi bilo mogoče le v cerkvenih ozirih, toda Čehi nečejo biti pravoslavni le v češčini.

Medicinska fakulteta v Lvovu.

Finančni minister pl. Dunajevski izjavil se je proti poljskim vodjam, da bi bil že letos v budget postavljal potrebno vsoto za medicinsko fakulteto v Lvovu, da se je naučni minister potegnil zanjo.

Vnajanje države.

Peticija za ruske žide.

Angleška dostojanstvenika, ki imata odpotovati v Peterburg, da carju izročita peticijo za žide, katero je sklenil Guidhallski meeting, vprašala sta že ruskega veleposlanika, bi ja li car vprijel. Veleposlanik njima ni mogel dati gotovega odgovora, obljubil je pa, da boda pouprášal v Peterburgu. Ako pride neugoden odgovor, najbrž angleška dostojanstvenika v Peterburg niti ne pojdet.

Srednje šole v Prusiji.

Enketa, ki je zborovala v Berolini, ni nič poseljnega dognala. Samo realne gimnazije se bodo sedaj menda odpravile. Realke pa dobes jeden razred več, da bodo imele kakor gimnazije po devet razredov. Posebno v tem oziru se ni dosti doseglo, da bi se kaj razbremenili dijaki, ki so z učenjem preobloženi. V gimnazije se hoče uvesti še angle-

Dalje v prilogi.

ščino, zanjo se bode dobil čas s tem, da se boda nekaj ur manj učili latinščina in grščina.

Parnell.

Da bi Parnellovo v ponedeljek v Kekennyji zmagali ni pričakovati drugače, če se kandidat unijonističnih liberalcev odpove, in bi unijonisti dali svoje glasove Parnellovemu pristašu. Unijonistični kandidat nema dosti upanja, da bi zmagal.

Ustanek Indijancev

v severni Ameriki se širi. Iz Rapid-City (Dakota) se telegrafuje, da je bil po upornih Indijancih napaden oddelek konjikov, ter zgubil dva oficirja in 50 mož mrtvih. Indijancev napad bil je končno odbit in so trpeli tudi oni velike izgube. Iz Rapid-City odpodal se je takoj drug oddelek konjikov na bojišče.

Dopisi.

Izpod Karavank 19. decembra. [Izv. dop.] Vsakemu poštenemu človeku se mora žalosti srce krčiti, ko sliši vsak teden o pretepih in ubojih. Skoro bi človek ne mogel verjeti, da more ljudstvo tako podivljati, kakor se to godi zadnji čas v Križi in Kovorji pri Tržiči. V teku dveh let so dva ustrelili, dva zaklali in zraven še brez števila teških telesnih poškodb. Dne 7. t. m. so zopet nekega prav mirnega človeka iz Tržiča napali. Dobil je smrtno rano z nožem v roko, da je takoj umrl. Kje pa je vendar iskati uzroka tej nenavadni razdivjanosti? Nekateri, kakor po navadi izvrčajo vso krivdo na novo šolo, kar pa je popolnoma neosnovano. Najbolj divji in hudobni so fantje iz Kovorja, kateri pa niso nikamor v šolo hodili. (Kovor do sedaj še nema svoje šole in tudi nikamor učolani niso, akoravno imajo v Križ četr ure, v Tržič pa pol ure. Sedaj so jih prisili, da morajo šolo zidati.) Kako bi se torej Kovorjane v novodobni brezverski (?) šoli spridili, ko jih sam g. župnik poučuje?

V prvi vrsti so uzrok vsemu temu stariši. Komaj otrok malo doraste, že mu stariši puste vso prostost. Brez skrbi sme zahajati mej najslabejo tovaršijo, sme obiskavati gostilne, in tudi po noči že sme zvunaj ostajati. Stariši, le tako naprej! Potem pa le vzdihujte, ako vam sinu pobijejo, zakoljejo, ustrelje ali pa ga povabijo za nekaj let v goste na — Grad. Krivda je tudi v tem, da se pri obsodbah zaradi lahke telesne poškodbe ali radi druga prestopka preveč ozir jemlje na mladost.

Največje krivde je pa iskati v zaporih samih. Skoro ne morem verjeti, a čul sem že večkrat kako čudne stvari. Gotovo pa je, da obsojeni v zaporu dobro žive. Vsak paglavec pripoveduje, da mu še nikoli ni tako dobro šlo, kakor takrat, ko je bil zaprt v Kranji. Starišem se sinovi vendar le smilijo, akoravno so nerodni, zato jim dajejo denarja, ko gredo v zapor, potem jim nič ne manka. Kupijo si lahko pijače, jedi, smodke, še kaj drugačega se jim dovoli, česar si pa niti zapisati ne upam. Ne spadam mej one, ki zahtevajo drakonično strogost, a napisal sem te vrstice, da opozorim dotične gospode na nedostatke, ki so jim gotovo še neznani.

Od Savinje. (Letošnja kaplja.) Moj prijatelj kupoval je pretečene dni vino v Hallozah. Ko pride k nekemu posestniku, kateri je tudi lovec, reče mu zadnji: „Gospod tako dobrega in močnega vina neste še pokusili; kakor je moje; v dokaz tega Vam moram nekaj resničnega povedati. Oni dan napravljam se na lov, vzamem svojo puško in svojega psička, in kmalu odrinem z doma. Da bi me pa ne zeblo, grem potoma v svojo klet, in si ga natočim jedno kupico. Ko polno kupico držim tako v roki, začne se moj psiček po meni spenjati. Da bi ga odpravil, ponudim mu polno kupico; pa mrcina pasja, ne da bi bežal, začne kaj naglo srkati vino iz kupice. Jaz sem pa mislil: le pij ga, boš pa bolje zajce gonil potem. In res ga je celo kupico posrebal. Potem še jaz jedno izpraznim, in hajdi v bližnjo hosto. Postavim se na „štant“, psička izpustim in ta se izgubi kmalu tudi v hosto, jaz čakam na zajca. Stojim pa že celo uro, toda ni duha ne sluha, ne od zajca, ne od mojega psička. Grem torej gledat v hosto, kaj da je. Ko nekoliko časa po hosti hodim, zagledam pod neko hruško psička, vse štiri drži od sebe, kakor bi bil poginil, grem torej bliže, ali kaj vidim? Kako lepo spi in smrči mrcina! Ko ga vzbudim, zapoteka se in kakor, da ga je sram, teče naravnost domu. Tako lovec pravi in sklene: Glejte, ali ni to dobro in močno vino!

„Slov. Gosp.“

Domače stvari.

— (Poljedelski minister grof Falkenhayn) odgovoril je dne 18. t. m. v državnem zboru na interpelacijo poslanca Hocka in tovarišev, ki so se čutili vzneviri in razburjene, ker je g. Gustav Pirc šel iz Ljubljane v Celovec predavat o živinoreji. Interpelacija se je popolnoma izjavljala in interpelante zadel je „mrzli curek“, kajti minister grof Falkenhayn odgovoril je tako:

„Dne 22. novembra t. l. dobil sem nastopni telegram: Katoliško-političko in gospodarsko društvo za Slovence na Koroškem s sedežem v Celovci sklicalo je za bodočo sredo dne 26. novembra shod poljedelcev iz vseh slovenskih krajev na Koroškem. Na dnevnem redu je tudi poučno predavanje o razumni živinoreji, katero predavanje je bil prevzel ravnatelj Povše iz Ljubljane, ki je pa kot poslanec zadržan, ker deželnemu zboru še zboruje. Ker pride na shod do 200 kmetov, katerih najvažnejši posel je živinoreja, ker ti može bolje umijo slovenski, tu v deželi pa ni nameščen noben potovalen učitelj, ki bi bil zmožen slovenščine, usojam se Vašo eksceleceno najspomljiveje prositi, da bi blagovolili odrediti, oziroma dovoliti, da bi potovalni učitelj za Kranjsko, g. Gustav Pirc, ki je izjavil, da bi bil za to pripravljen, smel imeti to za naše kmete jako važno predavanje.“

Vaše eksceleunce z največjim spoštovanjem najudaniji

Vekoslav Legat,
načelnika namestnik.

Ta brzojavka odpolala se je iz poljedelskega ministerstva c. kr. deželnemu predsedstvu v Ljubljani, da odpošlje, ako možno g. Pirca v Celovec in gosp. Legata neposredno obvesti.

Dne 26. novembra došla je zopet rečenega društva brzojavka, v kateri se zahvaljuje, da se je dovolilo g. Pirčevu predavanje.

To je jednostavno in naravno postopanje od začetka do konca, katero si dovoljujem javiti visoki zbornici, da se konstatujejo dogodki.

Ob jednem mi je izraz, da je to postopanje „neumestno“, tembolj odločno zavrniti, ker mislim, da ima poljedelsko ministerstvo sploh nepobitno pravico, da delovanje z državno podporo nameščenih potovalnih učiteljev po potrebi razširi tudi preko mej upravnega območja, za katero so nameščeni, pri čemer se ob sebi umeje, da so pri vseh poljedelskega ministerstva odredbah izključeni vsi neštvarni ozir.“

— (Slovensko gledališče.) Jutri v nedeljo bode gledališka predstava. Predstavljal se bode drugikrat veseloigra „Zlati pajek“, ki je prvikrat zelo ugajala. Mnogi, ki so igro prvikrat videli, izrazili so željo, naj bi se spet skoro predstavljal „Zlati pajek“, in tako se je igralni odsek Dramatičnega društva čutil dolžnega ustreči splošni želji našega gledališčeljubnega občinstva ter je predril drugo predstavo „Zlatega pajka“. — Ustopenina znižana.

— (Umrl) je sinoči g. Jurij Humar župnik na Primskem pri Litiji po kratki 8dnevni bolezni, previden s svetstvi za umirajoče, v 71. letu dobe svoje. Pogreb bode v pondeljek dopoludne. N. m. p.!

— (Iz pisarnice „Dramatičnega društva“) V tem meseci bode zadnja gledališka predstava dne 26., to je na dan sv. Štefana. Predstavljal se bode „Gospod Grobski“ drugikrat z novo razdelitvijo ulog. Namesto g. Ravnkarja dobil je ulogo Grobskega g. Verovšek, ulogo baronese Kalske pa je prevzela gospica G. Nigrinova.

— (Telefon) od vodovodne postaje v Klečah do pisarne vodovodnega urada v Beethovnovih ulicah in do pisarne prostovoljnega gasilnega društva na rotovži bil je včeraj gotov. Delo izvršila je prav izvrstno tvrdka „Siemens und Halske“ z Dunaja. Telefon izborno deluje.

— (Včerajšni sejtr gospodske in obrtniške zbornice) podelile so se ustanove naslednjim učencem in učenkam c. kr. strokovnih šol za lesni obrt in umetno vezenje: Marguču Josipu, Presterlu Franu, Stariju Karolu, Cibru Franu, Črnetu Karolu, Čraicu Josipu, Repiču Alojziju, Pretnarju Franu, Kankelu Josipu, Habjanu Jerneju, Kosmaču Antonu, Perku Josipu, Kmet Emiliji in Dragar Antoniji. Dalje je zbornica podelila povodom praznovanja štiridesetletnice Njega velečastva cesarja Frana Josipa I. ustanovljend ustanove po 25 gld. našlednjim onemoglim obrtnikom: Antonu

Knobleharju, Antonu Sigmundu, Kajetanu Pogačniku, Gregorju Kobilci, Pavlu Jazbecu, Ivanu Bilcu, Ljudevitu Glihi in Ivanu Rothu. Zbornica je pritrnila odsekovemu poročilu, da se nasvetuje maksimalna tarifa za prodajo govejega mesa v občinah Tržiči in Črnomlji, izrekla se za dva nova semnja v Šmartinu pri Litiji in nasvetovala trgovinske prisednike pri c. kr. okrožnem sodišči v Novem mestu. Tudi je sklenila obrniti se do ministerstva, da se razglasí zakon o omejitvi lastninske pravice na korist onim, kateri hote rabiti električno moč; dalje da se uvede obligatorično trgovska razsodišča, se odpravijo nepriljnosti zakona z dne 9. marca 1889 o pristojbinskih polajšilih, kadar se kak novčni dolg preobrne in napisled, da se izda zakon za stavbinske obrte.

— (Vabilo) na XXXII. redni občni zbor narodne čitalnice Ljubljanske dne 26. decembra (Praznik sv. Štefana) ob 11. uri zjutraj. Vrsta razpravam: 1. Nagovor predsednikov. 2. Poročilo tajnikovo. 3. Poročilo blagajnikovo. 4. Volitev dveh pregledovalcev računov. 5. Volitev odborova. § 10. društvenih pravil se glasi: Za oskrbljevanje društvenih opravil in imetka volijo v zmistu § 6, točka 4 vsi udje v občnem zboru za jedno leto 15 odbornikov, izmed katerih ima 12 pripadati plačujočim, 3 pa izvršujočim društvenikom. Odbor si potem iz svoje srede izbere predsednika, podpredsednika, tajnika in blagajnika. 6. Posameznosti. K mnogobrojni udeležbi vabi č. p. n. društvenike odbor.

— (Vabilo k 44. rednemu občnemu zboru čitalnice v Šiški) dne 26. decembra 1890. 1. (praznik sv. Štefana) ob 3. uri popoludne v Čitalnici. Dnevni red: 1. Nagovor prvomestnika. 2. Poročilo zapisnikarja. 3. Poročilo blagajnika. 4. Poročilo knjižničarja. 5. Volitev odbora. a) prvomestnika, b) blagajnika, c) 6 odbornikov. 6. Predlogi društvenikov. K mnogobrojni udeležbi vabi č. p. n. društvenike odbor.

— (Podpornemu društvu za slovenske visokošolce na Dunaju) je izročil odbor sl. akad. društva „Slovenije“ pet deset goldinarjev kot dohodek Prešernove 90 letnice. To je za Dunajske razmere lepa sveta, ki pa tudi dokazuje, kako vestno in varčno je ravnal odbor, a ipak predril tako izvanredno slavnost. Slava! — O priliki Prešernove slavnosti so „Sloveniji“ poslali gg: Dr. Mihael Truden v Trstu 5 gld.; šolski svetnik Fr. Kandernal na Dunaji 4 gld.; tajnik Dunajskega magistrata Al. Kremžar 5 gld.; skupno sveto 14 gld. je predsednik „Slovenije“ g. Batič izročil „Podpornemu društvu“. Nadalje so temu društu darovali sledeči gg: Med. dr. Fr. Mohar, okrajski zdravnik v Štubici na Hrvaškem (po g. Fr. Dolencu v Gradiču) 10 gld.; Fr. Tomšič, inženjer na Dunaji, 1 gld. (letos že 16 gld.); dr. Josip Vošnjak, dež. poslanec i. t. d. v Ljubljani, 5 gld. dr. Josip Srnec, dež. poslanec i. t. d. v Celji, 10 gld.; neimenovan na Dunaji 2 gld. (prej 3 gld., letos torej 5 gld.); A. Levičnik, sekcijski svetnik v justičnem ministerstvu, 5 gld. (prej 3 gld. letos torej skupaj 8 gld.); dr. Josip Jelenec, zasebnik na Dunaji, 8 gld. (prej 4 gld., letos torej že 12 gld.); društveni ustanovnik g. A. Koželj, odgovitelj na Dunaji, 3 gld. (prej 2 gld., letos torej že 5 gld.), lansko leto pa ustanovnine 50 gld. Bodи vsem iskrena hvala!

— (Iz Celja:) Vsled nepričakovane ovire bode prvo redno zborovanje telovadnega društva „Celjski Sokol“ še le v soboto dne 27. decembra t. l. Ostale točke ostanejo nespremenjene.

Odbor.

— (Vokalni koncert glasbenega zavoda v Zagrebu,) pri katerem so se pele hravtske narodne pesme po Slavjanskem načinu bil je v sredo. Ponavljal se je program, kakor je bil prvikrat pet pri koncertih maja meseca in je tudi ta pot občinstvo bilo mnogobrojno in popolnoma zadovoljno. Mej hravtskimi pesmimi uvrstila se je tudi Vilharjeva „Po jezeru“, ki je postala na rodna ne samo pri nas nego celo v Hrvatih in se je posebno dopadla. Svetoval bi, da bi naša „Glasbena matica“ skušala kaj jednacega prirediti, za kar bi je gotovo hvaležno bilo narodno občinstvo.

— (Trst in odprava proste luke.) Pod tem naslovom piše „Edinost“: Zanimanje za naše mesto je sedaj, ko se mu bliža usodenilen čas odprave svoboduega pristanišča, veliko. Izvestno bode torej Tržaška trgovina dobila začetkom dober udarec. Pričakovati je, da torej preneha mnogo trgovskih hiš in brez dvojbe bude mnogo tujcev zapustilo naše

mesto, iskajoč si druge dohodkov. Ves promet z blagom se bodo osredotočil v javnih skladiščih v novi luki, radi česar sedanja skladišča po mestu izgube deloma svojo veljavo ter se bodo izpraznila. Poleg tega namerava vlada uvesti s prihodnjim letom v Trstu tudi užitninski davek po načinu drugih zaprtih mest. Meščani si torej dobrega ne morejo upati. Z druge strani si pa vlada prizadeva kolikor moči zmanjšati učinke novih uredreb, namestivši davek osobito z novimi industrijskimi. Uprav zategadelj je predložila državnemu zboru načrt zakona v korist obrtniki Tržaški. Hoče namreč v Trstu in okolici omogočiti ustanovitev tovarn in obrtniških podjetij ter s tem nekako odškodovati Trst za prizadeto rano. Namen novega zakona je oprostiti pristojbin in davka nova Tržaška obrtniška podjetja, za izdelke nenavadne v drugih deželah. Kakor po ročajo v Dunaju, sklenila je družba Tržaških kapitalistov in banke Union ustanoviti v Tržaški okolici čistično petroleja po vzgledu one v Reki, s kogo bi nova mogla tekmovati. Nam se zdi, da niti v Trstu, niti v okolici neso tla ugodna za razvoj industrije in da bodo ista le slabo uspevala. In tudi če bi uspevala, ne bilo bi to na korist okoličanov, ampak le ožjemu krogu dotednih bogatašev.

— (Statistika gasilnih društev kranjskih.) Ob jednem z ljudskim številjenjem nabirali se bodo tudi podatki o gasilnih društvih. Odbor zvezne gasilnih društev priredil je v ta namen slovenske obrazce, kateri se te dni dopošljejo vsem gasilnim društvom na Kranjskem. Na obrazcih napisati je odgovore na vsa uprašanja glede števila članov, stanja izvršočih članov po vojnih razredih rešilnih priprav, gasilnih strojev in cevij, vozovja in zdravstva. Zapisek se ima potem do 15. januarja dodeliti okrajni zvezi, h kateri spada gasilno društvo, sicer pa vodstvu dotedne deželne zveze.

— (Božičnično) z zanimivim vsporedom priredi jutri v čitalniških prostorih v Gorici slovenska trorazredna šola in otroški vrt, katera oba zavoda vzdržuje društvo „Sloga.“ Mej 15. števitkami vsporeda nahaja se tudi obširna igra „Božično drevesce“, katero bode igralo 9 deklic razne starosti.

— (Hrvatski naučni tečaj za Nemce) odprl se bode v Zagrebu. Oglasilo se je dozdaj kach 20 obiskovalcev, kateri so sprevideli potrebo, da se uče jezik naroda, mej katerim prebivajo in ki jih je gostoljubno vspreej. Kaj jednacega menda pri naših naseljenih Nemcih ne bodo doživel takto hitro.

— (Akad. društvo „Slovenija“ na Dunaju) bodo imelo bodoči ponedeljek v dan 22. t. m. v „Restauration zum Magistrat“ I. Lichtenfelsgasse 1. svojo četrti redno zborovo sejo v zimskem tečaji z nastopnim dnevnim redom: 1.) Čitanje zapisnika. 2.) Poročilo odborovo. 3. Slučajnosti. 4.) Voletev predsednika. — Začetek ob 1/2. uri zvečer. Slovanski gostje dobro došli!

— (Bračno društvo pri sv. Juriji ob Taboru) ima v nedeljo, 28. t. m. ob štirih popoludne v društveni sobi svoj redni letni občni zbor, h kateremu se p. n. članovi vladljivo vabijo. Na dnevnem redu je: 1. Zapisnik zadnjega občnega zabora. 2. Poročilo tajnika in blagajnika. 3. Volitev predsednika in odbora. 4. Določitev časopisov in knjig za leto 1891. 5. Slučajnosti. Po dnevnem redu je prosta zabava. Gostje dobro došli!

— (Zagrebška uspinjača) ali železnična na žično vrv nema sreče. Preteklo sredo zrušil se je dimnik in pal v dvorišče bližnje hiše K sreči ni bilo nikogar na dvorišči, ko se je dogodila nezgoda.

— (Zadnji tedenski semenj v Zagrebu) bil je došti dobro obiskan. Dognalo se je rogate živine do 1490 glav, konj 416 in prascev 2360.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Peterburg 19. decembra. (Polit. Correspondenz.) V kratkem se bode v južnoruskih gubernijah pod pokroviteljstvom vlade ustanovilo društvo poljedelcev, katero bode imelo nalog, posredovati pri prodajanji in razkosavanji zemljišč in kreditnih operacijah mej društveniki. Društvo omejevalo bode svoje delovanje izključno na posestnike ruske narodnosti. Ta projekt je najberže v zvezi z naredbami, naprjenimi proti nemškim naselbinam na južnem Rusku.

Kolonj 19. decembra. „Kölnische Zeitung“ javlja iz Peterburga: Odboru, ki je sklical Guildhallski shod glede ruskih židov, obvestilo se je zaupno, naj nobenega zastopnika

semkaj ne pošlje, ker bi njih prošnje ne vsprijel ne car, niti kak posredovalec. Stvar je tukaj tem mučneje dirnila, ker dojde ruski prestolonaslednik v kratkem v Vzhodno Indijo.

Bukurešt 20. decembra. (Seja zbornice.) V specijalni debati o načrtu adrese izjavil vnanji minister nasproti opoziciji, da se vojaška konvencija z Avstro-Ogersko ni sklenila. Vojnega ministra prisotnost pri manevrih na Erdeljskem je le dokaz, da so razmere mej Avstro-Ogersko in Rumunsko prijateljske. Dokler tripelalijanca vzdržuje mir, bode Rumunska z zadovoljstvom čuvala dosežene uspehe, do aliance je pa še daleč. Ko bi Rumunska bila primorana, skleniti alianco z Avstro-Ogersko, vodila jo bode jedino želja, da skrbi za svoje interese.

Razne vesti.

* (Hripa na Dunaju.) V konjiških vojašnicah na Dunaju prikazala se je hripa.

* (Pogumna nuna.) V Angresu so tatovi ulomili v neko hišo. V tej hiši bila je tedaj neka nuna kot jedina tovarišica gospe Bourbonske. Ko so tatovi ulomili, je nuna hitro zgrabila revolver in se postavila v bran. Tatovi so na to pobegnili.

* (Belo žalovalno obleko) bode nosila mlada holandska kraljica. Bela žalovalna obleka bila je navadna semtertja v srednjem veku, in mlada kraljica se hoče ravnat po tej stari navadi.

* (Sleparska dama.) Nedavno so našli v vlaku, ki je vozil iz Nizze v Marseille gospo zvezano, ki je trdila, da jej je mej potjo ukradenih 7000 frankov. Preiskava je pa dognala, da je gospa le komedijo igrala, da bi dobila visoko odškodnino od železniške družbe. Dama je baje denar v Monte Carlo zaigrala.

* (Pritlikovka in orjak.) 23letna le 22 palcev velika Nellie Branham v missourski državi poročila se je z devetnajstletnim mladenčem, ki je nad 6 čevljev velik.

* (Požar.) V palači španjske razkraljice Izabele v Parizu postal je v četrtek zjutraj požar, ki se je razširil tako naglo, da so ognjegasci ga ukrotiti še le po jedneurnem naporu. Gorelo je prav v oddelku, kjer stane razkraljica, mnogo dragocenih podob in pohišja je pokončano, sicer se pa ni nikdo ponesrečil.

* (Žive bakle.) Grozna nesreča pripetila se je v Akronu, v državi Ohio v Ameriki pri nekej maškeradi. Obleka jedne dame začela je goreti, drugim damam, ki so prihiteli na pomoč unele so se tudi obleke, in na mah bila je cela družba v plamenu. Nad 30 oseb je teško poškodovanih, nekatere so celo že umrle vsled hudi hokej.

Narodno-gospodarske stvari.

Dobi vinogradni.

V Renski dolini, v južnem delu Nemčije imajo dobre vinograde. Lege so tam izvrstne, hribi gledé na visočine so podobni našim slovenskim goricam, večinoma z južnimi legami. Poleg tega je pa tudi zemlja topla, rasti vinske trte ugodna ter kar je še več vredno, obdelovanje je tako dobro in tako natanko, da se gledé tega naši vinogradi ne morejo Renskim nikakor primerjati; skrbi se posebno za to, da se sadé in gojijo samo take trsne vrste, o katerih je znano, da dajejo izvrstno bokevno vino. To je sila imenitno pri goricah,

Tudi ne čakajo tam vinorejci, da se trs že od starosti posuši, in potem le še posadijo drugega, kakor se to pri nas godi, temveč brž, ko trs ne da več popolnega roda, katerega od njega zahtevajo, koj ga nadomestijo z drugim, mladim. Se ve, da vejo pa tudi v kleti z vinom umno gospodariti. Nasledek temu skrbnemu obdelovanju in umnemu gospodarjenju je pa tudi visoka cena tam pridelanega vina. Tako so se n. pr. prodajala tamošnja lanska vina, ki niso bila najbolja, po 180, 250, 300, 375, 400 do 403 gld za štrtinjak. Jedna najboljih leg v tej dolini je okolica mesta Worms. Tu pridelujejo fino vino, ki ga imenujejo „Liebfrauenmilch“. Vinogradi se tukaj raztezajo do reke. Sedaj pa tam hočejo delati novo luko za ladije. K temu se ve, da potrebujejo mnogo prostora, in potrebitno je bilo, tudi nekaj vinogradov pokupiti. Cena tem vinogradom je v primerji z našimi razmerami neizmerno velika. Prodalo se je tam namreč $\frac{1}{4}$ hektarja t. j. $\frac{1}{2}$ orala po 14.000 gld. To je zares cena, katere menda ne doseže noben vinograd več na svetu.

Druga, ravno tolika parcela bila je prodana za 13.000 gld., ter posestniki še ostalih parcel upajo za $\frac{1}{2}$ orala po 7000 do 6000 gld. dobiti. Žalibog pa, da se tudi v tej okolici že prikazuje tu in tam trsna uš. Vsako leto se ji raztegne nje delokrožje in ljudje so si vsled tega ondu še bolj v strahu, kaj bode, če se ne pride uši do živega, do nje pokončanja.

Kolikor so nam pokazale skušnje, ne bode se ona dala niti tu ukončati in bati se je tedaj, da bode zemlja, katera nosi toliko fina in draga vina, ter je vsled tega tudi sama neizmerno draga, za nekaj let pusta in gola. —č.

Poslano.

Gosp. Josip Dekleva, vodja užitninskega zakupa v Ljubljani, očita meni v „Slovenskega Naroda“ štev. 288. v poslanem z dne 16. decembra 1890, da strašim njegovo osobje s tem, da jim natvezam, da bodo dežela vse okraje Kranjske v zakup vzela, ter da hočem na ta način njegove ljudi v deželno službo zvabiti.

Na to moram gosp. Deklevi sledče odgovoriti:

Ni res, da bi bil jaz ali kdo iz moje pisarne komu natvezaval, da bodo dežela vse okraje Kranjske v zakup vzela, tudi ni res, da bi na ta način hotel njegove ljudi v deželno službo zvabiti.

Pač pa je res, da je visoki deželni zbor slavnemu deželnemu odboru naročil, naj se o tej zadevi dogovarja s c. kr. finančnim ministerstvom, ter ad se ravno njegovo osobje sedaj kar trumoma za službo dež. dacarja ponuja — 27 prošenj temu priča — da sem pa od teh samo 6 agentov, mej temi 5 oženjenih proti poslednjemu odobrenju velenavnega deželnega odbora v službo vzel, drugim pa ponudbe vrnili, da je število potrebnih organov dopolnjeno in ker so nekateri mej temi predvema letoma povodom popisovanja remanenc meni kolikor možno zapreke delali in to — kakor so se sam izjavili in kar lehko s pričami dokazem, — ravno po naročilu onega in istega gosp. Dekleva, ki se sedaj predržne mene podučevati, kaj je častno in kaj ne.

Kar se izjave gosp. Dekleva tiče, da se užitninski davek le potom konkurenčne obravnavne v zakup uzeti more, moram pristaviti, da je menu to kakor vsa druga jednaka določila gotovo, če ne bolje, vsaj toliko znano, kakor njemu.

Pred dvema letoma pričel sem pobiranje samostojne deželne naklade kar čez noč in dan brez vsega aparata; abotna je torej trditev gosp. Dekleva, da si drugače pomagati ne znam, kakor da izvabljam k sebi večje ljudi, ko imam v zakupnem poslu vendar že dosti izvezbanih mož.

O dostojniosti govoriti naj bi po mojem nemerodnjem mnenju gosp. Dekleva popolnoma opustil, saj lep vzgled o dostojniosti podal nam je sam, kakor že prej rečeno ravno povodom popisovanja remanenc samostojne deželne naklade.

To v odgovor popolnoma nepotrebnu in neopravičenemu napadu moje osebe.

Ako se pa gosp. Dekleva s tem zadovoljiti neče, pripravljen sem njemu še dalje odgovarjati.

Ljubljana, dne 18. decembra 1890.

(904) Josip Lubey
inšpektor deželne naklade.

Za vnanjo porabo. Bolečine udov, protinske in revmatične bolezni in vsakovrstna vnetja se z gotovim uspehom ozdravijo z Moll-ovim „Francoskim žganjem“. Steklonica stane 90 kr. Vsaki dan ga razposilja po poštem povzetji A. Moll, lekar, c. in kr. dvorni založnik na Dunaju, Tuchlauben 9. V lekarnah po deželi zahtevaj se izrečeno Moll-ovo preparat z njegovo varstveno znamko in podpisom.

6 (55-16)

„LJUBLJANSKI ZVON“
stoji
za vse leto gld. 4.60; za pol leta gld. 2.30; za četr leta gld. 1.15.

19. decembra.

Pri Malleti: Locom z Dunaja. — Steinharter iz Monakovega. — Stuhec, Ranzinger iz Kočevja. — Obach iz Gradca.

Pri Slonu: Schönfeld, Dürsberg, Grumer z Dunaja. — Troger, dr. Schlajmer iz Gradca. — Neugebauer iz Pulja.

Umrli na v Jugoslaviji:

18. decembra: Marija Ambrožič, paznikova hči, 3 leta, Poljanska cesta št. 66, za hribo. — Maks Trost, delavec, 39 let, Dunajska cesta št. 19, za jetiko.

19. decembra: Fran Močnik, delavec, 65 let, Kravja dolina št. 11, za jetiko.

Meteorologično poročilo.

Dan	Cas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Močkrina v mm.
19. dec.	7. zjutraj	731.6 mm.	-7.4°C	sl. zah. obl.		
	2. popol.	731.8 mm.	-4.2°C	sl. sev. d. jas.	0.00 mm.	
	9. zvečer	733.5 mm.	-6.6°C	sl. szh. obl.		

Srednja temperatura -6.1°C, za 4.2° pod normalom.

Dunajska borza

	včeraj	danes
Papirna renta	gld. 89.05	gld. 88.90
Srebrna renta	" 89.20	" 89.05
Zlata renta	" 107.55	" 107.45
5% marca renta	" 101.40	" 101.10
Akcije narodne banke	" 97.9	" 97.9
Kreditne akcije	" 302.25	" 301.10
London	" 114.50	" 114.35
Srebro	" —	" —

**GLAVNO SKLADIŠTE
MATTONIJEVE
v GIESSHÜBLER
najčistije lužne
KISELINE**

kateri je kot zdravilni vrelec že več sto let na dobrem glasu v vseh boleznih **dihal** in **prebavil**, pri **protinu**, **želodčem** in **mehurnem kataru**. Izvrsten je za otroke, pre- (15-5) bolele in mej nosečnostjo.

Najboljša dijetetična in osveževalna piča.

Henrik Mattoni, Karlsbad in Dunaj.

Likvidacijski odbor

I. kranjske mlekarske zadruge
vabi p. n. gg. zadružnike

k

občnemu zboru

ki bode

29. decembra t. l. ob 10. uri dopoludne
v pisarni c. kr. kmetijske družbe kranjske.

Dnevni red:

- Upravno poročilo.
- Nasvet o razpustu zadruge ter volitev zaupnega moža, ki do konca zvrši likvidacijo.

Likvidacijski odbor

(935) I. kranjske mlekarske zadruge v Ljubljani.

Po nizkih cenah!

Pitane purane, štajerske kapune, piške za pečenje in orezje (žive in iztebljene, srnovino (surovo in namakano), zajce, krvave, jeterne, riževe klobase, hrenovke in kranjske klobase, surova, gorka in mrzla pečenka, gnjat, jezik, morške in rešne ribe, delikatese (izalice), pivo in vina itna

Janez Kaplja,
(933) na Starem trgu št. 19.

Po nizkih cenah!

Po soglasnej sodbi odličnih strokovnjakov je

koroški rimski vrelec

jako odlična zdravilna studenčica pri **vratnih**, **želodčnih**, **mehurnih** in **obistnih boleznih**, pri **kataru**, **hribovosti**, **kušljanji**, posebno za otroke, poleg tega pa tudi (481-27)

jako fina namizna voda

s posebno dobrim okusom, brez vseh organskih in želodčnih otežjujočih primes.

Glavna zaloga v Ljubljani pri M. E. Supan-u; prodajajo ga nadalje: M. Kastner in J. Klauner; v Kranji: F. Dollenz; v Logateci: J. Tolazzi.

Za praznike!

Razprodaja

mojega

starega in uležanega vina v buteljah

katero je še iz zaloge restavracije hotela „pri Slonu“.

Nizke cene. Posebno priporočljivo!

Bordeaux St. Emilion
Budimsko Adlerberško
Budimsko
Chateau Polignac
Šampanjec.

Z velespoštovanjem

FRAN EHRENFELD
restavratér „pri Solci“.

(930)

Udovec

nadučitelj, 40 let star, z 800 gld. dohodkov, želi se seznaniti in poročiti z deklico ali udovo brez otrok primerne starosti, katera pa ima ljubezen do istih.

Omika in blago srce se želi, nekoliko premoženja bi dobro došlo.

Ponudbe s fotografijo blagovolj naj se poslati upravnemu „Slovenskemu Narodu“ pod „S — 1890“. (929-1)

**Dorsch-evo
olje iz kitovih jeter**

najčistije, najsvetjejše in najuplivnejše vrste medicinsko olje iz kitovih jeter. Staropreverjeno sredstvo proti kašlu, zlasti pri plučnih boleznih, Škefeljath itd.

Mala steklenica 50 kr., dvojna steklenica 90 kr.

Bergensko Dorsch-evo olje iz kitovih jeter v trioglatih steklenicah 1 gld. (793-16)

Deželna lekarna „Pri Mariji Pomagaj“

Ludovika Grečel-na

v Ljubljani, na Mestnem trgu 11.

Dr. Rose životni balsam

je nad 30 let znano, prebavljanje in slast pospešuje in napenjanja odstranjuje ter mili raztopljavače

domača sredstvo. (88-33)

Velika steklenica 1 gld., mala 50 kr., po pošti 20 kr. več.

Na vseh delih zavojnine je moja tu dodana, zakonito varovana varstvena znamka.

Zaloge skoro v vseh lekarnah Avstro-Ogrske.

Tam se tudi dobri:

Praško universalno domačo mazilo

To sredstvo pospešuje prav iznorno, kakor svedočijo mnoge skušnje, čistenje, zrnjenje in lečenje ran ter poleg tega tudi blaži bolečine.

V skatljicah po 35 kr. in 25 kr. Po pošti 6 kr. več.

Na vseh delih zavojnine je moja tu dodana zakonito varstvena znamka.

Glavna zaloga

B. FRAGNER, Praga,

Sl. 203-204, Malá strana, lekarna „pri črnem orlu“.

Poštna razpošiljatev vsak dan.

Št. 22.068.

Trgovski pomočnik

z dobrimi spričevali išče službe. Nastopi lahko takoj. — Ponudbe upravnemu „Slovenskemu Narodu“. (927-2)

V sprejmata se (922-2)

2 delavca (kolovratarja)

za izdelovanje velike lončene posode v lončariji lončarskega mojstra Altzieblerja v Celji.

S. c. in kr. avstrijskim privilegijem in kr. pruskim ministerskim potrdilom.

Dr. Borchardt-ovo aromatično (dišeče) milo (žajfa) iz zehšč, za olepljanje in popravo kože in skušeno zoper vsakake nesnage na koži; v zaprečenih izvirnih zavitkih po 42 kr.

Dr. Suin de Boutevard-ova dišeča pasta za zobe, najsplošnejši in najzanesljivejši pripomoček za obranjenje in čiščenje zob in zobnega mesa; v ceilih in pol zavitkih po 70 ali 35 kr.

Dr. Hartung-ovo olje iz kitajske skorje za varovanje in olepljanje lás; v zaprečenih in v steklu štempljanih steklenicah po 85 kr.

Dr. Beringuer-jev dišeči kronini duh, krasna voda za duhanje in umivanje, ki krepa in budi živelj; v izvirnih steklenicah po 1 gld. 25 kr. in 75 kr.

Prof. dr. Lindes-ova rastlinska pomada v štanjskah, povija svit in voljnost lás in je pripravna posebno za to, da obdrži proge lás na glavi; v izvirnih kosočih po 50 kr.

Balzamično milo iz oljke se odlikuje po oživljajočej in obranjajoči moći za voljnost in mehkost kože; v zavitkih po 35 kr.

Dr. Beringuer-jev rastlinski pripomoček za barvanje lás, barva prav črno, rujavlo in rumenkasto; s krtičami in lončki vred po 5 gld.

Dr. Hartung-ova zeljsena pomada za oživljevanje in zbujenje rasti lás; v zaprečenih in v steklu štempljanih posodicah po 85 kr.

Dr. Beringuer-jevo olje iz zeljskih korenin za okrepenje in obranjanje lás in brade; steklenica 1 gld.

Dr. Koch-ovi bonboni iz zeljsč, znan in skušen domač pripomoček za prehlad, hribovost, zabasanost, hriavo grlo itd.; v izvirnih skatljicah po 70 in 35 kr.

Bratov Leder-jev balzamično milo iz olja zemeljskih orehov, prijeten pripomoček pri umivanju nežne in občutljive kože, posebno damam in otrokom; po 25 kr., paket (4 kosovi) 80 kr.

Pristni ti po pripoznani solidnosti in pripravnosti tudi v naših krajih že priljubljeni pripomočki se dobivajo:

v Ljubljani pri Antonu Krisper-ji in Edvardu Mahr-u; v Zagrebu pri lekarji Ž. Mitibach-u; v Celji pri F. Pelletu; na Reki pri drogljernih bratih Pačači-u; v Gorici pri lekarjih G. B. Pontiniju in G. Cristofolijiu; v Celovci pri lekarju Vilju pl. Dietrich-u; v Trstu pri lekarju J. Serravallo, K. Zanetti in P. Prendiniu; v Varaždinu pri lekarju F. Riedl-u; v Zadru pri lekarju N. Androviću.

Svarilo.

Svarimo pred ponarejanjem, osobito pred dr. Suin de Boutevard-ovo dišečo zobno pasto in pred dr. Borchardt-ovim aromatičnim zeliščnim milom.

Mnogi ponarejalec in prodajalec ponarejenih naših priv. stvari bili so že na Dunaju in v Pragi sodniško obsojeni, da so morali plačati precejšnje globe v denarji. (164-9)

RAYMOND & Comp.

c. kr. priv. lastnik tovarn hygealističnih kosm. stvari v Berolinu.

(907-2)

Razglas.

Kakor znano, se ima leta 1891. zopet vršiti ljudsko popisovanje po staleži 31. dné decembra 1890. leta.

SS. 19. in 23. predpisa o ljudskem popisovanju, kateri je bistven del postave z 29. dné marca 1869. leta (drž. zak. št. 67) določata, da je vsak stanoviški imetelj, oziroma vsak družinski glavar obvezan, gledé onih stanovišču pripadajočih moških oseb, ki so rojene v letih od 1871. do uštevšega 1881. in imajo domačinstvo v jednem v državnem zboru zastopanih kraljestev in dežel, pripravljen imeti koleka prost, brezplačno preskrbljen posnetek iz knjig rojstvenic ali pa povrjen prepis rojstvenega lista.

Vsak stanoviški imetelj, oziroma družinski glavar, v kojega stanovišči se nahajajo take osebe, je torej, ako že nema poverjenega predpisa doličnega rojstvenega lista, obvezan, da si preskrbi najpoznejše do konca tekočega leta potreben rojstveni list. Obrniti se mu je zategadelj nemudoma na dolični župni, oziroma matrični urad, pri katerem je krst, oziroma rojstvo zabeleženo, da dobi omenjeni, za ljudsko popisovanje potreben rojstveni list.

Ob jednem bodi prebivalstvu Ljubljanskemu priporočeno, preskrbeti si za vsak slučaj pravočasno sploh pri izpolnitvi naznanih potrebnih dokazila, posebno rojstvene in domovinske liste ali mestu teh tudi delavske ali poselske knjige.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane

dné 25. novembra 1890.

Župan: Grasselli s. r.

Dečki in deklice

osnovnih šol podučujejo se v slovenskem in nemškem jeziku proti primerni nagradi.

Kje? pove upravnštvo tega lista. (918—2)

Dobiva se v vseh trafikah in prodajalnicah galanterij. (26) Glavna zalog: OTTO KANITZ & CO., Dunaj. (134)

V „Narodni Tiskarni“ v Ljubljani

izšla je knjiga:

Razne priopovedke.

Najgrovovitejša mulka peklenska. Spisal Catulle Mendès; prevel Vinko. — Ulomci. Spisal Sevnican. — Silvestrov otročiček. Kalifornska povest. Spisal Bret Harte; poslovenil Vinko. — Univeno življenje. Češki spisal Stroupežnický; preložil Vinko.

Št. 23.009.

902—2

Vabilo.

Že mnogo let oproščajo se blagotvoritelji čestitanja ob novem letu in ob godovih s tem, da si jemljó

oprostne listke

na korist ubožnemu zakladu.

Na to hvalevredno navado usoja si mestni magistrat tudi letos slavno občinstvo opozarjati z dostavkom, da sta razpečavanje oprostnih listkov tudi letos drage volje prevzela gospoda trgovca Karol Karinger na Mestnem trgu štev. 8 in Albert Schäffer na Kongresnem trgu štev. 7.

Vrhу tega bodo v zmislu obstoječega ukrepa občinskega sveta mestni uradni služe kakor lani tudi letos raznašali oprostne listke po hišah.

Za vsak oprostni listek, bodisi za novo leto ali za god, je kakor do sedaj položiti petdeset krajcarjev in na upisni pôli poleg imena pristaviti število vzeti listkov.

Velikodušnosti neso stavljene meje.

Pismenim pošiljatvam bodi pridejana razločna adresa.

Imena blagotvoriteljev se bodo sproti razglašala po novinah.

Magistrat

deželnega stolnega mesta Ljubljane

dné 3. decembra 1890. leta.

Župan: Grasselli.

J. Giontini v Ljubljani

trgovina s knjigami, umetninami, muzikalijami in papirjem
priporoča za

božična darila

svojo veliko zalogu knjig s podobami, knjižice za mladino, sijajnih knjig, antologij, klasičkov, romanov, potopisov, potem konfekcijskih papirjev, pisnih map, pojedinskih in spominskih knjig, okrašav za božično drevesce, narejenih jaslic, elegantnih pisal, fotografskih albumov v raznih velikostih, gosel, kitar, citer; nadalje primerno darilo Engelovo patentovano podlogo na pivnem kartonu za 1891 za pisarne in salone po gld. 1·50, Cimpermanove pesmi vezane gld. 1·60, Knjižnice za otroke v elegantnem kartonu gld. —·70 itd., itd. (910—3)

Uljudno vabim na ogled svoje božične razstave, hkratu naznanjam kot novost, da se „Kazalo dñij in mesecev“ v ploščevinskem zatiku s slovenskim tekstrom dobiva po 60 kr., po pošti 70 kr.

Javna zahvala.

Zavarovan sem bil za poslopja svoja pri zavarovalni družbi „RIUNIONE ADRIATICA DI SICURTA“ za 10 let. Prišel je drugi letni rôk za plačilo dné 22. oktobra t. l. za leto 1890/91. Dné 20. pr. m. pogorela so mi gospodarska poslopja, zavarovana za 600 gld. Ker pa nesem bil plačal omenjenega zapalega obroka, nesem imel upanja, da dobim kakšno odškodnino za škodo. Nepričakovano mi je danes glavni zastopnik slavnostane družbe v Ljubljani, gospod Ivan Perdan blagovolil izplačati vso zavarovano vsoto 600 gld. po gospodu Josipu Zelenu iz Senožeč, kateri je posredoval zavarovanje. Ne morem najti primernih besed, da se z ginjenim srcem zadostno zahvalim veleslavnemu ravnatelju omenjene družbe v Trstu in vsem gospodom, ki so mi pripomogli do te izredne, nepričakovane dobre. Bog jim stokrat povrni!

V Gorenjih Vremah, dné 13. decembra 1890.

Josip Cerkvenik.

Resnici na ljubo pridružuje se tej Resnici tega potruje in se zahvaljuje za to dobroto

občinsko županstvo v Gor. Vremah
dné 13. decembra 1890.

(923) Janez Cerkvenik
župan.

župnijski urad Vreme
dné 14. decembra 1890.

Janez Škerjanec
župnik.

Javna zahvala.

Podpisanim pogorela so poslopja, katera so bila še le kratek čas pri vzajemni zavarovalnici „KONKORDIJI“ zavarovana. „KONKORDIJA“, katera glavni zastop ima v Ljubljani gospod Ign. Valentinci, nam je vsem trem v našo popolno zadovoljnost zavarovane zneske popolnoma izplačala, ne da bi bila kateremu le najmanjši znesek odtegnila. Za tako solidno postopanje se zavarovalnici „KONKORDIJI“ najtopleje zahvaljujemo ter jo vsacemu, kdor se zavarovati želi, iz lastne skušnje najtopleje priporočamo.

Brezov dol pri Ambrusu, dne 1. novembra 1890.

Jože Kastelic, Anton Šinkovec, Jera Šinkovec,
poškodovanci.

Potrjuje županstvo v Ambrusu.

L. S. Fr. Perko s. r.,
župan.

Fr. Lobe s. r.,
podpisal in priča.

(915—2)

Važno za zdrave in bolne!

Za trpeče v glavi, v prsih, na plučih, v želodeci, na jetrih, na obistih, za protinom in na živeh, pri kašiji, hriposti itd., za stroke, dojenje, prebolele, za ženske pred otročjo posteljo in po otročji postelji, za slabotne osobe, prvi revne, bledične itd. je najboljše dietetično redilo, ko zdravnikih kot „izvrstna“ preskušena in po mnogih bolnikih s spričevali jako priporočana

Trnkóczy-jeva

hmeljna sladna kava

ki je dobrega okusa in prijetnega duha.

1 paket s ¼ kilo vsebine velja 30 kr. Najceneje se dobiva v poštnih paketih po 4 kilo. Dobiva se po poštnem naslovu:

Ubald pl. Trnkóczy, lekarničar v Ljubljani;

nadalje v glavnih zalogah lekarničarjev na Dunaju: Viktor pl. Trnkóczy, 5 okraj, Hundthurmstrasse 113; dr. Otto pl. Trnkóczy, 3 okraj, Radetzkyplatz 17; Juli pl. Trnkóczy, 8 okraj, Josefstädterstrasse 30; v Gradei (Štajersko): Vendelin pl. Trnkóczy, lekar; nadalje v vseh lekarnah, pri droguistih, trgovcih itd.; zajamčeno pristne le, če ima gorenjo, oblastveno varovano varstveno znamko.

Prekupci imajo obilen rabat.

(453—13)

Za čas stavbe

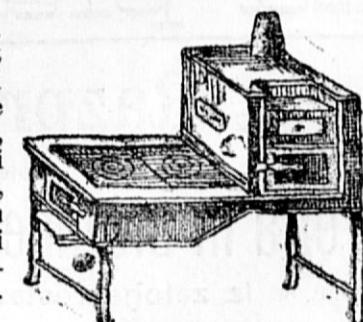
priporoča

ANDREJA DRUŠKOVIČA.

Mestni trg št. 10 trgovina z zeleznino Mestni trg št. 10

v velikem izboru in po zelo nizki ceni

okove za okna in vrata, štorje za štokodoranje, drat in cveke, samokolnice, vezi za zidovje, traverze in stare železniške šine za oboke, znano najboljši Kamniški Portland in Roman cement, sklejni papir (Dachpappe) in asfalt za tlak, kakor tudi lepo in močno narejena štedilna ognjišča in njih posamezne dele.

Pri stavbah, kjer ni vode blizu, neobhodno potrebne vodnjake za zabijati v zemljo, s katerimi je mogoče v malo urah in z majhnimi stroški na pravem mestu do vode priti; ravno tako se tudi dobivajo vsi deli za skopane vodnjake: železne cevi in železoliti gornji stojali, kakor tudi za lesene cevi mesingaste trombe in ventile in železne okove.

(9—56)

Za poljedeljstvo:

Vsake vrste orodja, kakor: lepo in močno narejeni plugi in plužne, železne in lesene brane in zobovje zanje, motike, lopate, rovnice, krampe i. t. d. Tudi se dobiva zmirom sveži Dovski mavec (Lengenfelder Gyps) za gnojenje polja.

Zobozdravnik Schweiger

stanuje hotel „Stadt Wien“

(pri Maliči)

št. 23 in 24 — II. nadstropje.

Ordinira vsaki dan od 9. do 12. ure dopoludne, od 2. do 5. ure popoludne

Ob nedeljah in praznikih od 9. do 11. ure.

Najnovejše iznajdbe v zobozdravnosti. — Najboljši plombe, po barvi zobem prikladne. — Za vsa dela se jamči. (800—15)

Službe išče

več trgovskih pomočnikov, grajskih slug, kočiljačev, prodajalničnih slug, blagajničark, natakarce, kuharce, prodajalk, hišen in pestunji, govorečih slovenski in nemški.

Ponudbe gospodarjev v sprejema Fr. Müller-jev Annoncebureau v Ljubljani. (900—3)

Izvirno

Plznsko pivo

(slavno znano zimsko pivo)

iz meščanske pivovarne v Plznu
v sodih in steklenicah
priporoča udano

F. SCHEIDIWY

glavna zaloga mešč. pivovarne v Plznu

Gradec, Annenstrasse 19.

Telefon 246. (932—1)

Hiša na prodaj.

V Kandiji poleg Novega mesta se prodaja iz proste roke hiša št. 20 poleg državne ceste; zidana je leta 1868., ter pripravna za vsako kupčijo in obrt.

Natančneje izvē se pri lastnici (924—2)

Mariji Mahorčič

v Kandiji št. 20 pri Rudolfovem.

Primerna in umestna

božična darila

(tudi z muziklo)

priporoča (919—4)

I. Kočevska domača industrija

v Ljubljani, Šelenburgove ulice št. 4.

Razprodaja

v Terezije Eger konkurzno maso
spadajočega blaga

vršila se bode **počenši od ponedeljka dne 22. t. m.**
naprej **vsak dan**, izvzemši nedelje in praznike, od 8. do 12. ure
dopoludne in od 2. do 6. ure popoludne

v prodajalnici na Št. Peterski cesti št. 6.

Opraviteljstvo konkurzne mase.

KAROL TILL, Ljubljana, Spitalske ulice 10.

Božična darila.

Knjižice s podobami, knjižice s pravljicami, knjižice za mladino, predloge za slikanje, modelirski kartoni, figure za oblačenje, igre za mladino in odrasle, poezijski in pisni albumi, dnevni, avtografski albumi.

Okrašave za božično drevesce			
lampijoni	"	"	"
snež	"	"	"
luči	"	"	"
svečniki	"	"	"
gvirlande	"	"	"
obeski	"	"	"
lasci	"	"	"

Angelčki in Jezuški, zlata in srebrna pena, mape in podobe za jaslice.

Božična darila.

Prirodopis v podobah,
živalstvo v 250 podobah v
porabo pri nazornem nauku.

Cena 3 gld.

Velika zaloga vsega šolskega orodja.

Božična darila.

Albumi s posnemnimi podobami, albumi za pisne marke, relifni albumi, škatljice za barve, šolske torbe, risila, pasovi za knjige, peresniki, beležnice, molitvene knjige, načrtne knjige, načrti bloki, albumi za fotografije, mape za muzikalije, pisne mape z opravo in brez oprave, pisne podlage iz usnjenega suknja, pisala, pismeni smugi, peresna brisala.

Pisni in stenski koledar, dnevni in tedenski blockkoledar, notični in beležni blockkoledar, žepni in listniški koledar, orjaški in mignonblockkoledar, salonski blockkoledar, dijaški koledar, podložni koledar v vseh izdajah.

Pismeni papir s kuverti v kasetah in mapah, v formatu četrtinke in osmerke, s pismenimi glavami in tiskanimi firmami.
Vizitnice.

Novosti v papirni konfekciji, cartes de correspondance, razkošne kasete, najfinješe narejene, s cvetlicami in raznimi umetnimi utiski.

Utisnjeno galanterijsko blago iz usnjene lepenke, omotki za cvetlične lonce, toki za krtače, toki za užigalne klinčke, okenski predložki, mizni položki, šivankine blazinice, delavske torbice, pečni zastori, časopisne mape, stenske torbe, torbe za karte, okviri za fotografije, svetilnični krožniki, papirni koši, srajčnovratniški kartoni, toki za glavnike, krožniki za kozarce, toki za škarje, Etagères. 708—13

Mesečna soba

z opravo in postrežbo, na željo tudi s hrano, odda se takoj. Več pove **Marija Rekar, Sv. Petra cesta št. 38.** (921-3)

Izvrstna dolenjska vina

točijo se od 15. due decembra t. l. naprej po najnižji ceni

v Lingar-jevi ulici h. št. 3.

K obilnemu obisku vabi najutrudneje

(916-2) Antonija Senegačnik.

URE

za (920-2)

božična in novoletna darila

v zlatu, srebru, tulski kovini, jeklu in niklu, kakor tudi vsakovrstne

stenske in budilne ure

priporoča po nizki ceni

FRID. HOFFMANN

urar

na Dunajski cesti št. 16 v Ljubljani.

Za lovsko sezono

priporočam največjo izber **lovske puške:** puške za drobni svinec, brzodvocevke, risanice in kratke brzorisanice lastnega izdelka z jamstvom; nadalje dobre **Litkiške puške za drobni svinec, salonske puške in revolvere.**

V zalogi so vse za lov potrebne priprave in streljivo.

Obleja iz najboljše in najlepše orebowine in v vsakršni obliki ter vse v to stroko spadajoče **poprave** se hitro, solidno in po ceni izvršujejo. Opozorjam pa gospode lovece, da puške kar naravnost meni pošljejo in ne dadó poprej puške kacemu drugemu, da jo še bolj pokvari, in jo potem nazadnje vender meni izreče v popravo, kajti s tem se stvar le podraži.

Vse neugajajte se radovoljno zamenja. — Cenik za puške je na razpolaganje.

Z velespoštovanjem

Fran Kaiser

puškar

v Ljubljani, Selenburgove ulice.

VIZITNICE

priporoča

„Narodna Tiskarna“

po nizkej ceni.

Brnski suknjeni ostanki
2-10 metra za celo zimsko suknjo. — **Palmerston** gld. 5.50.

Suknjeni ostanki
2-10 metra za celo zimsko suknjo. Mandarin v vseh barvah v zalogi, jako fine baže gld. 9.—

Suknjeni ostanki
3-10 metra za vso zimsko obleko gld. 5.—

Loden
za lovsko suknje 2-10 m. gld. 5.—

Suknjeni ostanki
za cele hlače, progasti ali krizasti, 1 ostanek velja gld. 3.50.

Svilneno grebenasto suknje le najnovejše v proggi, 1 cele hlače gld. 6.—

Blago za uniforme ces. kr. uradnikov, financ, veteranskih društev in požarnih bramb po najnižjih cenah. (789-9)

Bernhard Ticho
BRNO

Zelny trh št. 18.

Razpošilja se proti povzetju.

Uzoreci pošiljajo se za stonj in franko.

Elegantno opravljene karte za uzorce le najnovejše v bogati izberi pošiljam na zahtevanje gosp. krojaškim mojstrom.

! Za Božič!

Kakor vsako leto, priporočam tudi letos p. n. čast. trgovcem svojo veliko zalogo različnih, času primernih predmetov, ter navajam nastopno:

Nad tristo (300) vrst mlénih in šaljivih predmetov po vsakej ceni, od 1 kr. do 1 gld., potem **škatljic** (Bonbonier), **atrapov** (Atrapen) v vsakej velikosti, **bombonov** od navadnih do najfinjših, poslednjih letov mnogo več od prejšnjih let, n. pr. **čokoladnih, praline, fondant-, gumi-, liquer-bombonov** i. t. d., z najfinjšim okusom.

Za Božič priporočam p. n. čast. gospem in gospodinjam **največjo zbirko sladičic za okrašenje božičnih drevese in za božična darila.**

Odslej dobiva se pri meni tudi **sadje v steklenicah** (Compot), **kakao-prašek** (Cacao-pulver), **čokolada za ukuhati.**

Ker imam v tej stroki dobro izvrgene moći, **Jamčim za dobro blago in najnižjo ceno.**

Zunanja naročila izvršujem točno. — Manjša naročila le proti povzetju. — Cenike pošiljam na zahtevanje franko.

JOSIPINA ŠUMI

sladčičarska obrt

(863-5)

v Ljubljani, na Kongresnem trgu (v Zvezdi) št. 13.

Trgovina z železnino Albina C. Ahčina

v Ljubljani, Gledališke ulice št. 8

ima vedno

(76-9)

bogato zalogo pečij

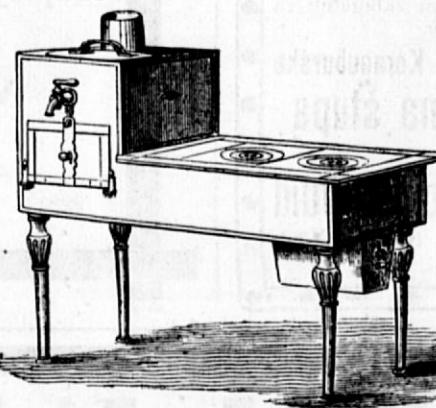

samostalnih

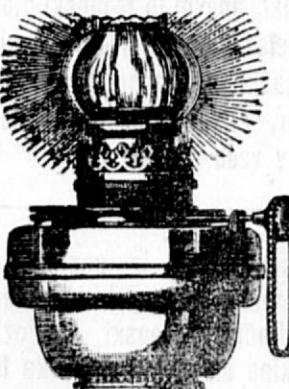
štedilnih ognjišč

in posameznih delov za nje, kakor vratice, vratice ognjišč za silo, ognjiščnih oklepov, roštov za praženje, plat, cevi za dimnike i. t. d. i. t. d.

Staro železo, mesing, baker, kositar, cink, svinec kupuje se vedno po najvišjih cenah.

Astralne svetilke ustavek z gorilcem
20" z 58 svečami svetlobne moči
30" s 104 "

Dunajska bliskovna svetilka 30"
ustavek z gorilcem
ki se spodaj prižiga, uravnava in ugasuje.

R. DITMAR NA DUNAJI.

••• Največja tovarna za svetilke v Evropi. •••

DITMAR-SVETILKE

po 4 do 157 sveč svetlobe.

Sezona 1890. NOVOSTI. Sezona 1890.

Svetilke s stebri in stojali s čipkastimi strešicami. — **Viseče in**

mizne svetilke z najnovejše dekoriranimi **majoličnimi podobami.** —

Staronemške viseče, Mizne in stenske svetilke, črne, s pristno bakreno garnituro.

Zaradi velike svetlobe se posebno priporočajo:

Solnčni gorilec s 15 in 18", svetloba 27 in 42 sveč.

Briljantni meteorni gorilec s kroglastim plamenom:

Velikost:	15"	20"	25"	30"	35"	40"
Svetloba:	31	50	70	87	138	157

sveč.

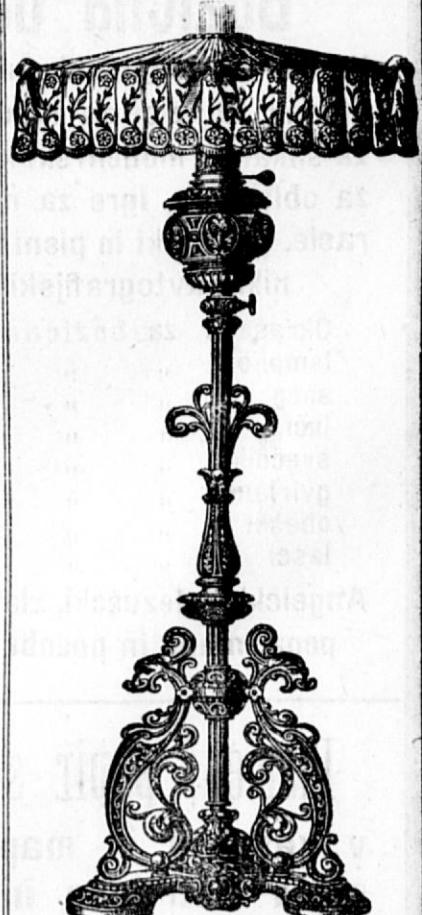
Dunajska bliskovna svetilka 30", svetloba 105 sveč,

ki se spodaj prižiga, uravnava in ugasuje.

Astralne svetilke 20 in 30", svetloba 58 in 104 sveč.

Astralne svetilke se morejo zaradi posebne oblike lahko postaviti v razne svetilniške podstavke.

(707-14)

Svetilka s stojalom
s čipkasto strešico.

vsaka boljša trgovina s svetilkami.

Ditmar-jeve svetilke ima v zalogi

Izdajatelj in odgovoren urednik: Dragotin Hribar.

Lastnina in tisk „Narodne Tiskarne“